

Handlingsplan med budsjett 2023

for Regionrådet for Hadeland - Interkommunalt politisk råd

Innhold

1. Innledning	3
2. Om Regionrådet for Hadeland IPR.....	4
3. Økonomiske rammer	5
4. Satsingsområder:.....	6
Hadeland – nært og naturlig.....	7
Påvirkning og samfunnskontakt	8
Samferdselsprosjekter/ Stor-Oslo Nord.....	9
Næringsutvikling.....	10
Samarbeid med Hadelandshagen.....	10
Drift av Regionrådet for Hadeland, Hadelandstinget og planarbeid	11
Prosjekter som tidligere har vært jobbet med og som ikke prioriteres i 2023.....	11
5. Budsjett 2023	13

1. Innledning

Hadeland har lang historie med regionalt samarbeid. I regionen er det mange interkommunale samarbeidsordninger og et godt etablert samarbeid gjennom Regionrådet for Hadeland IPR. Fra 2003 har regionrådet hatt en fast ansatt administrativ leder og årlige budsjetter finansiert av kommunene og fylkeskommunene. Regionrådet for Hadeland IPR har vært uten administrativ leder store deler av 2022, men fikk ny daglig leder fra 1. september.

I november 2020 bestemte Jevnaker seg for å gå ut av Regionråd for Hadeland IPR og kun ha et formelt regionalt samarbeid med Ringeriksregionen. Jevnaker gikk ut av regionrådet på Hadeland fra 1/1-2022. Det betyr at det formelle regionale samarbeidet på Hadeland kun har vært mellom Gran og Lunner i 2022. I perioden frem til neste kommune- og fylkestingsvalg vil det være en kombinasjon av sterkt samarbeid og satsinger mellom Gran og Lunner i tillegg til samarbeid med Jevnaker på for eksempel «Hadeland nært og naturlig».

Fra 1.1.2020 ble Hadelandskommunene delt mellom to fylker. Gran hører til Innlandet fylkeskommune og Lunner og Jevnaker hører til Viken fylkeskommune. Fra 1.1.2024 vil Lunner og Jevnaker gå inn i nye Akershus fylke. Det å være en grenseregion delt mellom to fylker byr på noen utfordringer, men også muligheter.

Det ble besluttet i 2022 at dagens organisering av Regionråd for Hadeland IPR skal avsluttes ved utgangen av 2023. I løpet av 2023 må derfor fremtidig organisering av samarbeid på Hadeland bli vedtatt samt at kommunene må ta stilling til hvilken regiontilknytning de ønsker fra januar 2024.

Handlingsplan 2023 er et overordnet styringsdokument. Formålet er å beskrive de viktigste utviklingstrekkene, satsingene og mulighetene for samarbeidet mellom Hadelandskommunene dette året. Den skal også vise et overordnet budsjett for 2023.

2. Om Regionrådet for Hadeland IPR

Regionrådet for Hadeland IPR er et politisk samarbeidsorgan for kommunene Gran og Lunner, samt Viken og Innlandet fylkeskommune. Kommune洛vens §18 om interkommunalt politisk råd er førende for arbeidet til rådet.

Jevnaker kommune var også en del av Regionrådet for Hadeland IPR ut 2021. Jevnaker har vært med i «Hadeland nært og naturlig» gjennom 2022.

Rådet består av tre folkevalgte representanter fra hver av kommunene Gran og Lunner. Ordfører skal være en av representantene. Valg av representanter, med vararepresentanter, skjer etter forholdstallsprinsippet i den enkelte kommune.

Rådmann/kommunedirektør i de to kommunene møter i rådet med samme rettigheter som i kommunestyrene.

Partnerskapsavtalen med Innlandet fylkeskommune gjør at fylket har to representanter i Regionrådet for Hadeland IPR samt en fast administrativ representant. Viken FK har ikke skrevet partnerskapsavtale med Hadeland, og er ikke medlem formelt av Regionrådet for Hadeland IPR, men deltar likevel med to representanter fra fylkestinget og en fylkesråd.

Regionrådet for Hadeland IPR har et eget reglement. I reglementet står det følgende om Regionrådets mandat:

- Rådet skal arbeide med saker som er av felles interesse for kommunene og fylkeskommunen og være et samarbeidsorgan for utvikling av regionale strategier og planer.
- Å fremme regionens interesser overfor fylkeskommunene og statlige organer skal være et prioritert område. Målet skal være å skape gode levekår og utviklingsmuligheter for de som bor og har virksomhet i regionen.
- Rådet skal kunne gi uttalelser i saker som er viktige for regionen.
- Rådet kan samordne utviklings- og utredningsarbeid som er av felles interesse for kommunene og delegeres myndighet til å utgjøre/oppnevne styringsgruppe og ledelse for enkeltprosjekter.
- Den enkelte kommune har ansvaret for å holde kommunestyret orientert om arbeidet i rådet.

Vanligvis gjennomføres det et felles formannskapsmøte eller «Hadelandsting» årlig. Dette ble ikke gjort i 2022, men vil bli gjennomført i 2023. Dette er innarbeidet i møteplanen. I et «Hadelandsting» innkalles formannskapsmedlemmene og relevant administrasjon. Representanter fra næringslivet blir også invitert. På møtet tas det opp ulike temaer/ utfordringer for regionen og man ser på framtidige prioriteringer.

I forhold til bemanning var 2022 et krevende år, med lite bemanning av sekretariat, ledelse og prosjektledere. Daglig leder kom på plass i 90% stilling fra 1.september. I 2023 er det i tillegg til daglig leder ansatt 50% prosjektleder for «Hadeland – nært og naturlig», 50% prosjektleder for plan – og strategiarbeid, og 30% rådgiver iu regionsekretariatet.

Det ble inngått en samarbeidsavtale med Hadelandshagen i 2022 og Regionrådet ble samlokalisert med Hadelandshagen høsten 2022.

3. Økonomiske rammer

Finansiering av satsinger og prosjekter i Hadelandsregionen var tom 2020 via partnerskapsavtaler mellom Innlandet og Viken Fylkeskommuner og de tre Hadelandskommunene. Fylkeskommunene bidro totalt med 2 500 000,- mot at kommunene har bidratt med 1 000 000,-.

Driftsmidler kommer i tillegg og har vært delt likt mellom kommunene og fylket. Drift har gått til lønn for daglig leder og fasilitering av politiske møter.

Etter at kommunene på Hadeland ble delt i to fylker og Jevnaker gikk ut av regionrådet har den økonomiske situasjonen til regionrådet endret seg. Innlandet fylkeskommune har i 2022 bidratt med 1 250 000,- i partnerskapsmidler og kommunen Gran og Lunner har bidratt tilsvarende. Det finnes ikke en lignende type mulighet i Viken, og man har derfor søkt på prosjektmidler og fått tilsagn på dette ifm forprosjekt «Kulturnæringsklynge» og forstudie «Kunnskapsbank».

I 2023 vil Jevnaker være med på satsingen «Hadeland – nært og naturlig», og betale inn et bidrag til det på 200.000,-.

For 2024 er det svært usikkert hvordan organiseringen av regionrådet vil være gitt at man i løpet av 2023 må lande organisering og regiontilhørighet for kommunene Gran og Lunner. Jevnaker kommune vil også se på hvordan de håndterer sin regiontilhørighet gitt at de er eneste kommune i nye Akershus fylke fra Ringerike regionråd.

4. Satsingsområder:

Regionrådet for Hadeland har hatt noen faste satsinger, mange korte eller langsiktige prosjekter og noen fokusområder som prosjektlederne har jobbet sammen om på tvers av prosjektene. Regionen har også støttet flere lokale initiativtakere som bidrar aktivt til å øke attraktiviteten i regionen når det gjelder arrangement, kulturliv og langsiktig stedsutvikling.

Bærekraft er et nøkkelord for den økonomiske, sosiale og miljømessige utviklingen av regioner. Det har vært et mål at regionen skal være et attraktivt sted for økologisk landbruk, bioøkonomi, grønt byggeri og innovative grønne anskaffelser. Hadelandskommunene har hatt egen klimapådriver i mange år. Det er ingen dedikert stilling for dette nå, pga omorganisering og usikkerhet. Regionrådet er

deltakere i Bærekraftsprosjektet som Hadelandshagen arrangerer i perioden 2022-2024.

Smarte steder som skaper gode møteplasser og opplevelser i hverdagen både for innbyggere og besøkende er viktig for å være en attraktiv region nær Oslo. Hadeland har høy aktivitet av kultur- og naturopplevelser for alle livets faser.

Hadeland – nært og naturlig

De største satsingsområdene de siste årene har vært gjennom «Hadeland - nært og naturlig» (HNN). Satsningen har som mål at Hadeland skal bli en attraktiv region for tilflyttere, besøkende og næringsetablerere. Man har jobbet med underprosjekter knyttet til kommunikasjon og markedsføring, stedsutvikling og næringsutvikling.

Den tyngste delen har handlet om markedsføring og kommunikasjon. I tillegg har prosjektleder jobbet tett på og støttet aktører som har jobbet frem store arrangementer og lokale matopplevelser på Hadeland.

To underprosjekter i HNN i 2023 blir «Kunnskapsbank Hadeland» og «Kulturnæringsklynge». Disse prosjektene har vi allerede fått noe prosjektstøtte til fra Viken Fylkeskommune, og man vil også i år søke støtte hos Viken til disse prosjektene. Se ellers styringsdokumenter for «Hadeland – nært og naturlig».

Regionen hadde for noen år siden en arrangementsutvikler som var prosjektleder for utvikling av store regionale og nasjonale prosjekter på Hadeland, og for å utvikle festivaler og nettverk for å formidle kortreist kvalitetsmat fra Hadeland.

Det har vært et ønske fra ulike festivaler på Hadeland om en prosjektlederstilling i 50% for et festivalsamarbeid kalt «Kulturkraft Hadeland». Det er ønskelig å få startet opp dette i 2023. Og at det koordineres med forprosjekt «Kulturnæringsklynge» prosjektleder fra regionrådet.

Jevnaker kommune er med på HNN selv om de ikke er formelt medlem av regionrådet for Hadeland. Fra 2020 ble størrelsen på prosjektlederstillingen redusert fra 100% til 50% noe som naturlig nok har redusert aktiviteten tilsvarende.

Ordførere og rådmenn i de tre kommunene er styringsgruppe for Hadeland – nært og naturlig. Satsingen har hatt en økonomisk ramme på ca 900 000 - 1 400 000,- inkl lønnsmidler til prosjektleder. Hvert år presenteres prosjektmandat med innhold og budsjett for regionrådets politikere. Monica Celius har tatt over som prosjektleder i 50% engasjement fra januar til desember 2023.

Rammen for HNN i 2023 er satt til 1.450.000,-. Dette ble vedtatt som ramme for HNN i juni 2022. Budsjettet er økt noe fra tidligere fordi man ønsker mer midler på tiltak i ulike markedsføringsprosjekter.

Hadeland – nært og naturlig har vært den viktigste satsingen for Regionrådet for Hadeland IPR i mer enn 10 år. Kommunene uttrykker et ønske om at arbeidet for tilflytting og næringsetableringer på Hadeland også fremover bør prioriteres. Dette arbeidet vil være hovedprioritet for regionrådet i 2023.

Påvirkning og samfunnskontakt

Mye av jobben til prosjektlederne og daglig leder er å jobbe for Hadeland i ulike sammenhenger. Det å ha gode nettverk og påvirke aktører så Hadeland blir satt på kartet er viktig. Fremme regionens interesser overfor overordna myndigheter og andre premissleverandører, og avgi felles uttalelser i saker som er viktige for regionen er også noe regionadministrasjonen jobber mye med. Det jobbes også for å utvikle og følge opp regionale planer og strategier.

Samarbeid for å skape arenaer der næringsliv, utdanningsinstitusjoner og offentlige myndigheter samhandler samt dialog med det øvrige lokale virkemiddelapparatet for å fremme næringsutvikling er også en viktig jobb. Blant annet er regionadministrasjonen med og arrangerer den årlige Hadelandskonferansen.

Møteplassene hvor regionrådet blir representert er:

- Osloregionen - styringsgruppe (politisk), adm koordineringsgruppe, faggruppe areal- og transportplanlegging, faggruppe klima- og miljø og faggruppe næring.

- AU Stor Oslo nord
- Østlandssamarbeidet
- Kompetanseforum Hadeland
- Viken Trafikksikkerhetsutvalg
- Landbrukets fagråd
- Nordmarkrådet
- Sykehuset Innlandet
- Regionkoordinatorsamlinger Viken
- Regionkoordinatorsamlinger Innlandet

Samferdselsprosjekter/ Stor-Oslo Nord

Det har vært viktig for Regionrådet å jobbe med og støtte samferdselsprosjekter i regionen vår.

Prosjektet Stor-Oslo Nord ble startet sommeren 2012 av kommunene Gjøvik, Nittedal, Gran, Lunner, Østre Toten, Vestre Toten, Nordre Land og Søndre Land. Formålet med prosjektet er å korte ned reisetiden til og fra Oslo med bil på RV4 og med tog på Gjøvikbanen. Prosjektet er finansiert som et spleiselag og har fått midler gjennom Regionrådet for Hadeland IPR i flere år. Det anbefales at Stor-Oslo Nord medlemskapet også i 2023 betales på denne måten.

Næringsutvikling

Fokus på næringsutvikling har skjedd både gjennom markedsføring, samarbeid med Hadelandshagen om Hadelandskonferansen og annet, og med direkte kontakt med næringslivet. I tillegg har regionadministrasjonen og daglig leder jobbet med påvirkning regionalt og nasjonalt for positive effekter for lokalt næringsliv. I 2023 vil det arbeides videre med dette. Forstudiet «Kunnskapsbank» har fått støtte fra Viken fylkeskommune og arbeid med dette vil fortsette i 2023.

Det har i et par år vært jobbet for en felles næringsstrategi og et næringsbarometer for Hadelandskommunene. Dette arbeidet har vært utført av regionadministrasjonen og Hadelandshagen i tillegg til å kjøpe noe ekstern kompetanse fra Universitet i Sør-Øst Norge.

Næringsbarometeret er tilgjengelig for alle og vil få en større oppgradering på nyåret i 2023. Arbeidet med næringsstrategi skal fullføres i starten av 2023. Prosjektleder for Plan og strategi – Øyvind Sørliie – holder i arbeidet med å ferdigstille denne sammen med ressurser fra Lunner kommune og Hadelandshagen.

Samarbeid med Hadelandshagen

Det har i 2022 blitt inngått en samarbeidsavtale med Hadelandshagen og regionrådet er samlokalisert i deres kontorlokaler på både Gran og Harestua. 2023 vil medføre enda tettere samarbeid med Hadelandshagen på de områdene hvor dette er naturlig.

Det vil bli laget årlige evalueringer av samarbeidet mellom Hadelandshagen og Regionrådet som kan brukes av kommunene i formannskap og kommunestyrene.

Drift av Regionrådet for Hadeland, Hadelandstinget og planarbeid

I løpet av 2023 må det besluttes hvilken regiontilknytning kommunene på Hadeland skal ha fra 2024 samt hvordan man skal samarbeid på Hadeland-spesifikke saker dersom regionrådet for Hadeland ikke skal videreføres.

Med unntak av i 2022 har det vært gjennomført et Hadelandsting. Dette vil også bli gjennomført i 2023. Det har deltakere fra Regionrådet, formannskapene, næringslivet og aktuell administrasjon.

Daglig leder og rådgiver i regionadministrasjonen fasiliterer regionrådsmøtene, skriver saker til politisk behandling og er organisatorer for å utføre beslutninger som tas. Til slutt forvalter daglig leder og regionadministrasjonen partnerskapsmidlene, og andre midler som tilligger Regionrådet i tillegg til å behandle og følge opp det årlige handlingsprogrammet og budsjettet.

Kompetanse

Daglig leder i Regionrådet for Hadeland IPR er leder i Regionalt kompetanseforum for Hadeland. Det jobbes i tillegg mot Innlandet og Viken FK for å sikre et så godt videregående opplæringstilbud for ungdom og voksne. I henhold til «strategi for fleksibel og desentralisert høyere utdanning i Innlandet» så skal det også arbeides regionalt for å få på plass

desentral høyere utdanning, blant annet et tilbud om desentralisert sykepleier- og vernepleierutdanning på Hadeland.

Prosjekter som tidligere har vært jobbet med og som ikke prioriteres i 2023

Tidligere år har man avsatt midler i budsjettet til andre prosjekter og ekstern støtte. Blant annet har man avsatt midler til «Mat og opplevelser» og «Arrangementsutvikling». Disse midlene har vært brukt som støtte til arrangementer og aktører som har fokus på lokalmat og gode opplevelser som understøtter målet om et attraktivt Hadeland. Operafest, Randsfjordfestivalen, Sagstokk, «En Sommerdag» og NM på Lygna er eksempler på slike arrangementer som Regionrådet for Hadeland har støttet. I 2023 ser man på muligheter for å jobbe med lokalmat og arrangement under satsingen «Hadeland – nært og naturlig».

Eget regionalt prosjekt for klimapådriver hadde de tre Hadelandskommunene frem tom 2020. Man savner en dedikert ressurs på dette, men har ikke avsatt noe midler i årets budsjett. Gitt den positive mottakelsen som Bærekraftsprosjektet til Hadelandshagen har fått både hos offentlige myndigheter og næringslivet så bør det jobbes for å få på plass en slik regional ressurs igjen i samarbeid med Hadelandshagen innen det tre årige prosjektet er ferdig.

Internasjonalisering og stedsutvikling er også områder hvor Regionrådet for Hadeland IPR har hatt prosjekter tidligere, men dette er ikke prioritert i 2023.

5. Budsjett 2023

Frem til 2021 har rammen for årlig budsjett for Regionrådet for Hadeland ligget på på 3.2-3.5 millioner pluss midler til drift/daglig leder på ca 1-1.3 millioner¹. I 2022 ble det brukt ca 2 445 000,- i partnerskapsmidler og 690 000,- i drift/ daglig leder. Totalt et forbruk på 3 135 000,-. Som de siste årene er det utfordrende å sette opp et budsjett for Regionrådets bruk av midler i 2023, da det er noe uvisst hva vi kan få i prosjektstøtte fra Viken.

For «Hadeland - Nært og naturlig» budsjetteres det med en ramme på 1.450.000,- Dette inkluderer i hovedsak prosjektleder i 50% stilling, faste kostnader, delprosjektet «kunnskapsbank» og «kulturnæringsklynge», og ulike markedsføringstiltak.

¹ Tidligere år har Innlandet/Oppland fylkeskommune betalt 450 000,- av daglig leders lønn i tillegg til å overføre partnerskapsmidler. Dette gjør de ikke lenger, men vi overfører noe fra fylkets partnerskapsmidler til daglig leders lønn.

Regionrådet har pga mindreforbruk tidligere år midler på fond. Totalt sto det **2,5 mill** på fond for partnerskapsmidler² ved årsslutt.

Innlandet FK vil støtte Regionrådet for Hadeland IPR med 1 250 000,- i 2023 så lenge kommunene bidrar med 1 mill.

Fra Viken sin side overføres det ikke partnerskapsmidler, men det må søkes om prosjektmidler. For 2023 vil vi søke om prosjektmidler for prosjektet Kultur næringsklynge og Kunnskapsbank i løpet av året. Vi søker om 200 000,- i forbindelse med disse prosjektene.

Kommunene har årlig betalt inn 333 000,- hver som andel til partnerskapsmidler, i tillegg til årlige driftsmidler (som har vært +/- 300 000,- årlig). Total overføring av **partnerskapsmidler fra Gran og Lunner** kommune er derfor ca **660 000,-**, og midler til drift ca **600 000,-**.

Totalt ble bruk i 2022 ca 530 000,- av partnerskapsmidler etter man har justert for inntekter. Fondet reduseres dermed med 530 000,- og er ca 1 900 000,- ved inngangen til 2023.

Max ramme for budsjett for 2023 med midler fra kommunene, Innlandet FK, prosjektmidler fra Viken og midler fra fond er derfor ca: 4.8mill

Det er viktig å huske at Gran kommune har arbeidsgiveransvar for de som jobber i regionadministrasjonen og/eller med prosjekter gjennom Regionrådet for Hadeland. Også i 2023 og videre framover må de økonomiske lønnsforpliktelser være forutsigbare. Derfor har man et ønske om å fordele restmidler på fond for 2024.

² I tillegg var det et eget fond for klimasatsmidler for flere kommuner som vår klimapådriver tidligere disponerte for mange kommuner. I 2022 ble disse overført til Bærum kommune, siden de nå leder det kommunesamarbeidet.

Budsjett 2023³:

Inntekter:

Fond partnerskapsmidler	1 900 000,-
Inn fra Gran og Lunner kommuner 660 000,- + 600 000,-	1 260 000,-
Inn fra Innlandet FK	1 250 000,-
Midler fra Viken FK ⁴	200 000,-
Midler til HNN fra Jevnaker kommune	200 000,-
Totalt til disposisjon	4 810 000,-

Utgifter:

Interne prosjekter:

- **Hadeland – Nært og naturlig**
Markedsføring og næringsutvikling. Gjennomføring i tråd med prosjektmandat og handlingsplan.
Lønn til prosjektleder 50%
Faste utgifter og tiltak som beskrevet i prosjektmandat: 1 450 000,-
- **Regionadministrasjon**
Lønn til rådgiver i regionsekretariatet 30% og faste utgifter 280 000,-
- **Kostnader til gjennomføring av møter i regionrådet** 50 000,-
- **Hadelandstinget** 80 000,-
- **Prosjektlederstilling strategiarbeid**
Lønn til prosjektleder 50% og faste utgifter 470 000,-
- **Daglig leder**
Lønn 90% og faste utgifter 1 000 000,-
- **Hadeland Utvikling**
Husleie kontorplasser i Hadelandshagen Gran og Harestua og felleskostnader Hadelandshagen 130 000,-

³ Tallene er rundet opp/ned til nærmeste 10 000

⁴ Det må søkes midler fra Viken Fylkeskommune i 2023, så det er ikke garanti på å få midler

- **Organisering videre** 60 000,-

Eksterne prosjekter:

- **Samferdselsprosjekter - Stor Oslo Nord** 330 000,-
- **Næringsbarometer** 100 000,-

Disponerte midler: 3 950 000,-

Udisponerte midler/ overføring til 2024: 860 000,-

